

Per e-mail: consultatie@dnb.nl

De Nederlandsche Bank N.V.

Spaklerweg 4

1096 BA Amsterdam

Amsterdam, 30 november 2023

Betreft: Reactie VV&A consultatie DNB Q&A Good Practices Wwft

Geachte heer/mevrouw,

Op 18 oktober jl. heeft DNB middels het persbericht '*Consultatie DNB Wwft Q&As and Good Practices*' publiekelijk gevraagd om input op het consultatiedocument DNB Q&A Good Practices Wwft. De VV&A bedankt DNB voor de uitnodiging om een inhoudelijke reactie te geven. Uiteraard is de VV&A als bracheorganisatie graag bereid om aan het verzoek tot consultatie te voldoen.

De VV&A brengt graag de volgende drie punten naar voren in reactie op de consultatie Q&A Good Practices Wwft:

1. Uitbesteding van transactiemonitoring;
2. Screening van cliënten door depotbanken;
3. Specifieke leidraad voor beleggingsondernemingen.

De VV&A zal hierna per bovengenoemd punt reageren, voorzien van een toelichting.

1. Uitbesteding van transactiemonitoring

1.1 DNB heeft naast de consultatie van de DNB Q&A Good Practices Wwft, tevens een viertal consultatievragen voorgelegd. De VV&A wil graag reageren in het verlengde van de vierde consultatievraag, die luidt als volgt:

“De Wwft staat uitbesteding van onderdelen van het cliëntenonderzoek aan derden toe. De voortdurende controle op de zakelijke relatie en de verrichte transacties (transactiemonitoring) wordt daarbij niet genoemd. DNB ziet in de praktijk instellingen die transactiemonitoring onderbrengen of wensen onder te brengen binnen één entiteit van hun groep (intra-groepuitbesteding). Tegelijkertijd ziet DNB dat er ontwikkelingen zijn op het gebied van de anti-witwaswetgeving, in het bijzonder de aankomende herziening van de Europese anti-witwasregelgeving, ten aanzien van het kader voor uitbesteding. Daarom zal DNB nader beleid gaan bepalen op het gebied van de intragroepuitbesteding van transactiemonitoring. Zien de instellingen relevante factoren of omstandigheden die DNB kan meenemen in het bepalen van dit beleid?”¹

1.2 De VV&A bepleit ten aanzien van de uitbesteding van transactiemonitoring dat deze uitbesteding ook mogelijk zou moeten zijn voor beleggingsondernemingen die geen onderdeel zijn van een ‘groep’ of concern en indien en voor zover beleggingsondernemingen wel onderdeel zijn van een groep, uitbesteding ook buiten het eigen concern mogelijk is.

Dat betekent concreet dat naar het oordeel van de VV&A transactiemonitoring ook uitbesteed moet kunnen worden aan partijen buiten de eigen groep, zoals de depotbank.

1.3 De VV&A onderschrijft het belang van transactiemonitoring bij het opsporen en voorkomen van witwassen en financieren van terrorisme en dat transactiemonitoring een taak is die thuishoort bij (bank)beleggingsondernemingen als poortwachters van het financiële stelsel.

---

¹ <https://www.dnb.nl/publicaties/publicaties-toezicht/consultatie-2023/consultatie-dnb-wwft-q-as-and-good-practices/>

De VV&A wijst hierbij wel op de proportionaliteitsgedachte die jegens beleggingsondernemingen met een beperkte omvang in acht moet worden genomen. Een groot aantal beleggingsondernemingen die in Nederland beleggingsdiensten aanbiedt, betreffen vermogensbeheerders en adviseurs met een beperkte omvang (MKB-ondernemingen). Doorlopende transactiemonitoring is intensief en kan met name op MKB-ondernemingen (grote) druk op de bedrijfsvoering leggen. Ook hierom is het van belang dat transactiemonitoring desgewenst uitbesteed kan worden aan – bijvoorbeeld – de depotbanken.

Nu depotbanken de orderuitvoering en de effectenbewaarneming verzorgen, zou DNB depotbanken erop moeten aanspreken dat het ook hun primaire verantwoordelijkheid is om voor de screening van klanten zorg te dragen. Immers, bij de depotbank ontstaan de geldstromen, zowel inkomend als uitgaand.

Verder geldt dat uitbesteding van transactiemonitoring aan daartoe gespecialiseerde partijen, ook kan leiden tot een toename van de kwaliteit van de transactiemonitoring. Hierbij geldt als uitgangspunt uiteraard dat de verantwoordelijkheid voor transactiemonitoring bij de uitbestedende beleggingsonderneming blijft liggen.

Huidige regeling

- 1.4 Zoals DNB bekend, kunnen onderdelen van het cliëntenonderzoek onder voorwaarden worden uitbesteed (artikel 10 Wwft).

- 1.5 Wellicht ten overvloede wijst de VV&A erop dat het feit dat de huidige Wwft het uitbesteden van het monitoren van transacties niet toestaat, niet volgt uit de (gewijzigde) vierde anti-witwasrichtlijn.

De memorie van toelichting bij de Wet plan van aanpak witwassen vermeldt hierover:

“Het feit dat de huidige Wwft het uitbesteden van het monitoren van transacties niet toestaat, volgt niet uit de (gewijzigde) vierde anti-witwasrichtlijn. De richtlijn laat ruimte voor deze vorm van uitbesteding en stelt alleen regels over het kunnen afgaan op cliëntenonderzoeken die zijn verricht door een derde. De richtlijn geeft daarbij expliciet aan dat die regels geen verband houden met uitbesteding”.²

- 1.6 Het onderdeel van het cliëntenonderzoek dat niet mag worden uitbesteed betreft artikel 3 lid 2 sub d Wwft en omvat de transactiemonitoring.

Aanmoediging nieuwe initiatieven

- 1.7 De VV&A sluit zich met dit standpunt aan bij zowel (i) het standpunt van de Minister van Financiën – in reactie op het AML pakket dat door de Europese Commissie is aangekondigd³ – dat uitbesteding een uitkomst is om effectiever en efficiënter te kunnen voldoen aan de verplichtingen uit hoofde van de Wwft en Sw⁴ als (ii) het standpunt van DNB dat door het mogelijk maken van uitbesteding van transactiemonitoring, nieuwe initiatieven een kans krijgen.⁵
- 1.8 Het wettelijke uitbestedingsverbod voor transactiemonitoring is naar het oordeel van de VV&A – zonder afbreuk te doen aan de verantwoordelijkheid van de Wwft-instelling die uitbesteedt – een onnodige belemmering die potentiële innovatie en efficiëntie in de weg staat. Het uitbesteden van transactiemonitoring is een mogelijkheid om transactiemonitoring effectiever en efficiënter vorm te geven in de bestrijding van financiële economische criminaliteit.

---

² Zie o.a. Kamerstukken II, 2022/23, 36 228, nr. 3, p. 12

³ COM(2021) 420, COM(2021) 421, COM(2021) 422, COM(2021)423.

⁴ Zie antwoorden op Kamervragen BNC-fiches AML-pakket, d.d. 27 juni 2022 (laatste pagina).

⁵ Kamerstukken II, 36228, nr. 3 - Bijlage - 27-10-2022, Brief DNB aan MinFin d.d. 28 mei 2020.

2. Screening van cliënten door depotbanken

2.1 Tot slot brengt de VV&A graag de screening van cliënten tegen de Sanctieregelgeving alsmede de screening van cliënten op een eventuele Politically Exposed Person (PEP)status onder uw aandacht.

2.2 De VV&A is van oordeel dat vermogensbeheerders die gebruik maken van een depotbank voor hun beleggingsdienstverlening ofwel (i) niet onderworpen worden aan de verplichting tot screening van cliënten tegen de Sanctieregelgeving en PEP-lijsten (bijvoorbeeld middels de verstrekking van een ontheffing) indien deze screening wordt verricht door de depotbank, dan wel (ii) dat deze verplichting uitbesteed mag worden aan de depotbank. Voor de goede orde: dit betreft dus de situatie waarin sprake is van een tripartite-verhouding klant/beleggingsonderneming/depotbank.

Huidige regeling

2.3 Thans rust in deze situatie op zowel de zelfstandige vermogensbeheerder als de depotbank dezelfde plicht om cliënten te screenen in het kader van de Sanctieregelgeving alsmede de PEP-controle. Dit resulteert erin dat exact dezelfde screening op hetzelfde moment, tweemaal wordt verricht: eenmaal door de beleggingsonderneming en eenmaal door de depotbank. Dit is dubbelop en bovenal geldt dat een 'dubbele screening' – screening door zowel depotbank als de beleggingsonderneming – geen enkele toegevoegde waarde heeft bij het opsporen en voorkomen van witwassen en financieren van terrorisme.

2.4 Voor met name MKB-ondernemingen geldt bovendien dat de financiële middelen die ingezet moeten worden om te kunnen blijven voldoen aan de Wwft en Sanctiewet zwaar drukken op de bedrijfsvoering. De VV&A wijst er hierbij op dat de maatregelen en procedures die van MKB-beleggingsondernemingen worden verwacht, grotendeels identiek zijn aan die van de grootbanken terwijl de financiële middelen van MKB ondernemingen beperkter zijn.

2.5 De VV&A wijst in dit kader op het voornemen van het Ministerie van Buitenlandse Zaken om de regels omtrent uitbesteding in de nieuwe Sanctiewet zodanig aan te passen dat het mogelijk wordt voor financiële instellingen om werkzaamheden aangaande het (cliënten)onderzoek, screening en melden, uit te besteden aan derde partijen.⁶

2.6 Zie hieronder de toelichting van de wetgever bij een nieuw artikel 9 Sanctiewet:

“Dit artikel maakt het mogelijk voor instellingen om werkzaamheden aangaande het (cliënten)onderzoek, screening en melden, uit te besteden aan derde partijen. Dit ontslaat instellingen niet van de verplichtingen om te voldoen aan de voorschriften uit dit hoofdstuk. Daarbij is in het derde lid vermeld onder welke omstandigheden uitbesteding niet is toegestaan en is in het vierde lid een grondslag opgenomen voor de verantwoordelijke minister om werkzaamheden aan te wijzen die niet uitbesteed mogen worden.”⁷

2.7 Tot slot wijst de VV&A in dit kader op hetgeen de AFM in dit kader heeft gepubliceerd naar aanleiding van het thematisch onderzoek naar de Sanctiewet. In dit rapport vermeldt de AFM:

*“Het controleren van relaties of zij op de sanctielijsten voorkomen, is een kernverplichting uit de sanctieregelgeving. Uit het onderzoek van de AFM blijkt dat instellingen in toenemende mate externe diensten afnemen die hen ondersteunen bij deze controle; inmiddels maakt een ruime meerderheid van alle instellingen hier gebruik van. Dit gaat dan bijvoorbeeld over het uitbesteden van het screenen aan een derde partij of het gebruikmaken van commerciële software voor het screenen door een instelling zelf. **Verder constateert de AFM dat het uitbesteden van de screening van relaties aan een derde partij kan leiden tot een verbeterde naleving van de sanctieregelgeving, bijvoorbeeld omdat deze derde partij de screening efficiënter of vollediger kan uitvoeren. Dat is een positieve ontwikkeling.***

---

⁶ Preconsultatiedocument - Modernisering van het Nederlandse sanctiestelsel, p. 17.

⁷ Preconsultatiedocument - Modernisering van het Nederlandse sanctiestelsel, p. 17

Uit het onderzoek blijkt wel dat er nog verbetering mogelijk is ten aanzien van de controle van deze uitbesteding aan een derde partij door de instellingen. De instelling blijft namelijk te allen tijde zelf verantwoordelijk voor de naleving van de sanctieregelgeving.”⁸

2.8 Het voorgaande geldt naar het oordeel van de VV&A ook voor de controle van cliënten op een eventuele PEP-status. Deze controle is conceptueel gelijk aan een screening van cliënten tegen de Sanctieregelgeving en leent zich goed voor uitbesteding aan de depotbanken.

3. Wwft leidraad specifiek voor beleggingsondernemingen

3.1 De VV&A ziet twee ontwikkelingen. Ten eerste dat er steeds meer specifiekere leidraden en good practices ontstaan en ten tweede dat in steeds mindere mate rekening wordt gehouden dat een groot aantal financiële ondernemingen die onder Wwft vallen, geen bank- of betaaldiensten verlenen terwijl zowel regelgeving als leidraden en good practices, deze diensten vaak als uitgangspunt nemen en daardoor hun schaduw werpen over alle andere financiële ondernemingen.

3.2 Beleggingsdienstverlening kent specifieke aandachtspunten in relatie tot de Wwft die in de huidige consultatie (en overige guidance van toezichthouders) geen of onvoldoende aandacht krijgen.

3.3 Om die reden zal de VV&A bij de AFM aandringen op een aparte leidraad danwel good practices specifiek voor beleggingsondernemingen.

3.4 Een specifieke leidraad voor beleggingsondernemingen verschaft gewenste duidelijkheid aan beleggingsondernemingen en verhoogt ook de effectiviteit van de door DNB (en de AFM) verstrekte nadere guidance inzake de Wwft.

---

⁸ AFM Rapport Naleving van sanctieregelgeving Onderzoek naar beheersmaatregelen voor naleving EU-sancties tegen Rusland d.d. 1 september 2022, p. 2.

Tot zover de reactie van de VV&A op de consultatie van de Q&A Good Practices Wwft. Onze vereniging is gaarne bereid om het bovenstaande nader toe te lichten.